

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

117 X. 1989

~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 4

Počet příloh: 13/21

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 154

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace

V průběhu 16. října 1989 nebylo na území ČSSR zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

•Nebyly zjištěny podstatné změny v nepřátelské činnosti vnitřního protivníka.

Pokračovalo rozšiřování protisocialistické anonymní dotazníkové ankety zaměřené proti vedoucí úloze KSČ a státním orgánům ČSSR (Východočeský kraj).

V Bratislavě byl zaznamenán klamný anonymní telefonát hrozící výbuchem hotelu. Známý anonymní dopis vyzývající k "důstojným oslavám 28. října" byl zaslán střední škole v Severočeském kraji. Další anonymní dopisy (2 kusy) napadající KSČ, urážející její členy a osočující socialistické státy, byly zjištěny v Západočeském kraji. V Západočeském a Severočeském kraji byly zjištěny dva letáky, jejichž text vyzývá občany k účasti na shromážděních organizovaných nelegálními strukturami k výročí vzniku ČSR.

Nebyla hlášena závažná mimořádná událost v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b) Ve Volarech (okr. Prachatice) došlo 14.10.1989 v zemědělské usedlosti, která je ve vlastnictví člena nelegálního tzv. Hnutí za občanskou svobodu (HOS) Františka KLIŠÍKA (1963, dělník lesního závodu Volary), k soustředění více než 50 osob inklinujících k různým "nelegálním strukturám" z Jihočeského kraje i z dalších míst ČSR. Hlavním organizátorem akce byl Miroslav CRHA (1969, dělník lesního závodu Zbytiny, okr. Prachatice), který byl zadržen na přístupové cestě k místu srazu.

V jeho zavazadle byly nalezeny materiály přímo související s jeho aktivní činností v HOS. Po zadržení CRHY došlo k postupnému odchodu přítomných osob. K narušení veřejného pořádku nedošlo. CRHOVI bylo orgánem VB sděleno podezření z přečinu dle § 6/c zák. 150/1969 Sb. a se souhlasem okresního prokurátora byla u něho provedena domovní prohlídka. Při ní bylo zajištěno větší množství písemností vztahujících se k činnosti "charty-77" a HOS.

Dne 15.10.1989 se dostavil na OO VB Volary František KLIŠÍK a předal zde protestní petici účastníků "setkání" (38 podpisů) požadující okamžité propuštění CRHY s pohrůžkou, že "v případě nevyhovění budou informovat čs. veřejnost". Je prováděna dokumentace trestné činnosti CRHY, případ bude řešen vazebně (již v září 1989 byl odsouzen pro přečin proti veřejnému pořádku k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 3 měsíců se zkušební dobou 3 roky).

Na adresu gymnazia v Teplicích (Severočeský kraj) byl z Prahy zaslán anonymní dopis, vyzývající ředitele, pedagogickou radu a organizaci SSM k "důstojným oslavám 28. října". Obsah je protikomunisticky zaměřen, odsuzuje "Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti" a pozitivně hodnotí tzv. pražské jaro v roce 1968. Po odesilateli se pátrá. Na všech středních školách v okrese Teplice byla přijata opatření k zabránění rozšiřování tiskoviny.

V Chomutově (Severočeský kraj) byl 16.10.1989 na vývěsní skříňce uliční organizace KSČ nalezen leták zvoucí čs. občany na shromáždění, jež se má konat dne 28. října 1989 v 15.00 hod. na náměstí Klementa Gottwalda u příležitosti výročí vzniku ČSR. Obdobný leták vydaný koordinačními výbory tzv. Demokratické iniciativy a Hnutí za občanskou svobodu, byl nalezen v okr. Klatovy (Západočeský kraj). Požadují v něm svůj projev na oficiálních oslavách. V případě neumožnění vystoupení uspořádají 28.10.1989 vlastní akci v Sušici, u pomníku T.G. Masaryka. Po rozšiřovateli se pátrá.

Okresní výbor KSČ v Tachově a předseda Okresního národního výboru Plzeň-sever obdrželi anonymní dopisy, jejichž obsah hrubým způsobem napadá a uráží členy KSČ. Kritizuje přestavbu v ČSSR a ostře útočí proti SSSR a přátelství s ostatními socialistickými státy. Po pisateli se pátrá.

Dne 15.10.1989 došlo k anonymní telefonické výhrůžce výbuchem hotelu Děvín v Bratislavě. Provedenou pyrotechnickou prohlídkou byla prověřena jako klamná. Po pachateli se pátrá.

Ve Východočeském kraji byly zjištěny dva případy pokračování anonymní "ankety" zaměřené proti KSČ a stranickému a státnímu vedení ČSSR. Po rozšiřovatelích se pátrá.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 16.10.1989 nebyly závažné události a jevy tohoto charakteru zaznamenány.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH
Zrušen stupň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle usanovení § 157 ods. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

c/_ Majetková trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 13. září 1989: ke stíhání [REDACTED] /nar. 1957/ pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Jako další spolupachatel byl zjištěn ing. [REDACTED] [REDACTED] /nar. 1960, bytem Praha 10, samostatný referent PZO Strojimport, člen KSC/, proti kterému bylo vzneseno obvinění pro trestný čin neoprávněné užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví. Jmenovaný v prosinci 1988 převzal pro PZO Strojimport od firmy Media v Praze speciální příslušenství, náhradní díly k počítačům, 2 personální počítače Trigem, 2 barevné monitory a 2 tiskárny v celkové hodnotě 100 000 Kčs, které potom užívali ve svých bydlištích společně s [REDACTED]. Dále bylo vzneseno obvinění pro trestný čin porušování povinnosti v provozu socialistické organizace proti [REDACTED] /nar. 1960, bytem Praha 4, technický pracovník PZO Strojimport/. Jmenovaný z nedbalosti nezabezpečil inventurní evidenci a kontrolu zakoupených položek, které přebíral ing. [REDACTED].

Vyšetřuje OS SNB Praha 3.

V době od 05.15 hodin 14. října do 20.20 hodin 15. října 1989 v Praze 10 vnikl neznámý pachatel, nezajištěným oknem, do domku [REDACTED] /nar. 1944/. Odcizil 30 000 Kčs na hotovosti, šperky, mince a hodinky ze žlutého kovu. Způsobená škoda činí 166 500 Kčs. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Praha 10.

V době od 05.15 hodin 14. října do 16.45 hodin 15. října 1989 v Praze 10 vnikl neznámý pachatel, rozlomením bezpečnostní vložky dveří, do bytu [REDACTED] /nar. 1951/. Odcizil trojkombinaci značky SCHNEIDER, hodinky a šperky ze žlutého kovu. Celkem způsobil škodu 250 000 Kčs. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Praha 10.

Dne 16. října 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 106 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	11	13	11	14	35	934 900
SSR	6	1	3	3	9	88 600
ČSSR	17	14	14	17	44	1 023 500

v týdnu od 9. do 15. října 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 583 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	64	72	74	155	127	3 760 280
SSR	20	23	11	16	21	768 200
ČSSR	84	95	85	171	148	4 528 480

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dopravní nehody dne 16. října 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
CSR	217	2	6	1 044 000
SSR	75	-	3	394 000
ČSSR	292	2	9	1 438 000

Dopravní nehody v týdnu od 9. do 15. října 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
CSR	1 505	10	55	7 356 100
SSR	326	8	51	2 946 400
ČSSR	1 831	18	106	10 302 500

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 16. října 1989 zadržely útvary PS OSH pro přípravu a pokus o ilegální přechod státních hranic:

b/ se sousedními socialistickými státy - 6 občanů ČSSR
13 občanů NDR
2 občany PLR
1 občana MLR
1 občana Mosambiku

5. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi střednětechnickými pracovníky Moravských energetických závodů Brno je 15.zasedání ÚV KSČ označováno jako mezinárodně politický tah ÚV KSČ, aby se "světu" ukázalo, jak politika KSČ naplňuje mezinárodní ekologické závazky. Myšlenky a závěry 15.zasedání hodnotí jako správné, výhrady mají k vlastní realizaci. Při současných problémech v ekonomice a zavedením nových ekonomických podmínek k 1.1.1990, kdy doposud nejsou vyjasněny ekonomické nástroje, jako mzdová regulace a odvody, vzniká pochybnost o možné realizaci programu předneseného s.Knotkem. Dle jejich názoru upadá důvěra ve schopnost KSČ realizovat proklamované cíle. V této souvislosti je poukazováno na vývoj v PLR a MLR, kde půjčky, dotace a výhody ze strany EHS mohou v určitých oblastech /soukromý sektor/ vytvořit takové podmínky, které by interpretací "nezávislých iniciativ" mohly polský a maďarský model učinit pro řadu lidí v ČSSR ~~za~~ velmi přitažlivým.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle Ustanovení MZE č. 412/2005 Sb.

Příloha k DSZ ze 17. října 1989

Dne 13. října 1989 ve 21.30 hodin mezi obcemi Prostřední Lipka a Heřmanice / okr. Ústí nad Orlicí / řidič soukromého osobního auta stržm. SNB Karel VANÍČEK / nar. 1967, SIPS OO VB Králicky, okr. Ústí nad Orlicí / dostal smyk, vyjel mimo vozovku a narazil do stromu. Utrpěl lehké zranění, na vozidle vznikla škoda ve výši 20 000 Kčs. Požití alkoholu nebylo zjištěno. V době nehody byl stržm. VANÍČEK v pracovní neschopnosti, havárii nenahlásil a po převozu do nemocnice uvedl o zranění nepravdivé údaje.

Vyšetřuje OS SNB Ústí nad Orlicí.

Rozdělovník:

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Hegenbart

*Karel, Šmrk
SV STB
s. Přich
s. Kmíček
Pol. r. robov Šmrk*

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 4 a § 142/2005 Sb.

Ke vzniku nelegálního hnutí MEMORIÁL v ČSSR

Dne 22.září 1989 se konala v Praze za dodržení určitých zásad konspirace ustavující schůze hnutí MEMORIÁL. Za účasti 12 čs. občanů, aktivních signatářů "charty-77", ale i členů KSČ /UHL Petr, POSPÍCHAL Petr, URBAN Jan, signatáři "charty-77"; NOVOTNÝ Otto - člen KSČ, signatář výzvy "Několik vět", člen "Klubu nezávislé inteligence"; KOMÁREK Milan - pravděpodobně člen KSČ, pracovník Prognostického ústavu ČSAV; ŠIMARA František; KONVIČKA Libor; ing. KŘÍŽ Karel a další čtyři neustanovené osoby. Založení MEMORIÁLU bylo inspirováno existencí stejného hnutí v SSSR.

Na programu schůze bylo projednání otázek týkajících se zejména působnosti a členství v hnutí.

Působnost hnutí vymezil ve svém vystoupení L.KONVIČKA:

1. Dotazníkové akce

Jejich cílem je rozšířit znalosti o stalinských represích v ČSSR a využít jich v činnosti hnutí. K těmto akcím budou použity redigované dotazníky ze SSSR, které má L.KONVIČKA k dispozici.

2. Evidence "STALINIÍ"

Cestou sítě informátorů, která má být vytvořena způsobem řetězové reakce známých, budou zmapována všechna místa, ulice, pomníky, dokumenty související se stalinským obdobím.

3. Vydávání časopisu MEMORIÁL

Organizační zabezpečení vydávání časopisu bude řešit užší skupina. Pro jeho zpracování se předpokládá využití výkonného počítače s grafikou. Počítá se i s ruskou mutací.

4. Studium pramenů STALINISMU

Studium STALINISMU zahrnuje tyto etapy:

- empirická - sběr materiálů
- teoretické rozpracování
- organizační a popularizační /zde se počítá s rozsáhlou spoluprací se SSSR/.

UHL ve vystoupení ocenil spolupráci s "chartou-77". Zdůraznil však, že záměrům hnutí by otevřená účast disidentů "charity-77" ve výboru MEMORIÁLU škodila. /Toto potvrdil ve svém vystoupení i URBAN, který uvedl, že je nutno upřednostnit působnost nekomprémítovaných osob/. UHL navrhl, aby se hnutí omezilo na období stalinismu do roku 1968, poté že je již nezajímavé.

Při řešení otázek členství v hnutí byla přednesena koncepce ŠABATY o tzv. tajných členech hnutí, která byla odmítnuta s tím, že jména a adresy organizátorů a mluvčích hnutí budou zveřejněna. Tito budou tvořit osu dalších kontaktů se zájemci o členství. Jedná se o podobný model jako u "Klubu nezávislé inteligence". Konečná podoba je kompromisem v minulosti diskutovaných přístupů KONVIČKY a ŠABATY.

URBAN mj. informoval, že "charta-77" se obrátila na MEMORIÁL v SSSR s iniciativou uspořádat v Praze na podzim r.1989 seminář o stalinismu. Po návštěvě MICHNIKA a z jeho iniciativy bylo rozhodnuto uskutečnit seminář za účasti významných osobností ze SSSR, PLR a MLR. MICHNIK přislíbil pomoc v zabezpečení účasti prof. AFANASJEVA. Byl odsouhlasen návrh, aby se organizace semináře ujal MEMORIÁL místo "charity-77" s tím, že pro seminář to bude prospěšnější. Podle URBANA jsou určité možnosti pronajmout pro tuto akci místo Domu sovětské vědy a kultury. Bylo konstatovalo, že pracovník Prognostického ústavu ČSAV Miroslav RANSDORF zpracovává pro MEMORIÁL kvalitní studii a dále i příspěvek čs. MEMORIÁLU na seminář.

Účastníci schůze jednali o podmínkách vyhlášení existence hnutí MEMORIÁL v ČSSR a kritériích na členy výboru hnutí. Konečné projednání bylo odloženo na další schůzi. V diskuzi byl vyjádřen předpoklad vzniku skupin hnutí v dalších městech. Podle ŠIMARY v Brně již vzniká skupina asi 5ti lidí angažujících se do hnutí. Byly zvažovány možnosti jednotlivých účastníků schůze k získávání informací o stalinovských represích /v církvi, v ČSLA, využití poznatků z archivu KAPLANA - čs.historika v emigraci/.

UHL i další vystupující upozorňovali na možné zákroky StB proti členům hnutí, což zdůvodňovali tím, že hnutí je zaměřeno i proti metodám práce Bezpečnosti.

Druhá schůze zakladatelů hnutí MEMORIÁL proběhla 25.září 1989. Hlavním bodem jednání bylo vypracování zprávy o vzniku MEMORIÁLU v Praze a způsob jejího zveřejnění. Schůze se zúčastnili: KONVIČKA Libor, KOMÁREK Milan, ing.KOTRBA Josef, PROKOP Bronislav, NOVOTNÝ Otto, ing.KŘÍŽ Karel a státní příslušník MLR HORVATH Julius.

Na schůzi byla vypracována zpráva o vzniku MEMORIÁLU v Praze. Má oznamovací charakter, neobsahuje protispolečenská konfrontační stanoviska, nevyzývá k podpoře ani k členství v hnutí. Odvolává se na hnutí MEMORIÁL v SSSR, zejména na to, že je organizováno ve 190 městech a v jeho vedení jsou lidoví poslanci Nejvyššího sovětu SSSR. MEMORIÁL je ve zprávě prezentován jako lidové hnutí. Představitelem MEMORIÁLU v ČSSR bude zřejmě Libor KONVIČKA.

Zpráva bude zaslána ČTK, Rudému právu a některým státním orgánům ČSSR. Zakladatelé hnutí počítali s tím, že zpráva v tisku zveřejněna nebude. V tomto případě ji po 2-3 týdnech čekání zašlou ke zveřejnění v některých tiskových orgánech SSSR. Současně bude publikována v západní Evropě prostřednictvím Východoevropské informační agentury.

Při druhé schůzi bylo rozhodnuto užší výbor hnutí neustanovovat, ale považovat za výbor MEMORIÁLU všechny zakladatele hnutí.

/III.správa SNB/

Rozdělovník:
s.Jakeš
s.Hoffmann

Vedení FMK 8
I, II, III, XII správa SNB
KS SNB - 10

Rozdílné názorové směry v přípravném výboru Společnosti pro studium demokratického socialismu

Přípravný výbor "Společnosti pro studium demokratického socialismu" /SSDS/ je reprezentován dvěma směry. První - se snahou přímé konfrontace s KSČ je představován Rudolfem BATTĚKEM, který usiluje o založení sociálně demokratické strany v ČSSR v úzké součinnosti se švýcarskou skupinou sociálně demokratické strany v exilu /HRUBÝ, LÖWY/. BATTĚK sám dále usiluje o dominantní postavení v nezávislých strukturách na území ČSSR. Jeho skupina, kromě antikomunismu, nemá ucelený program, a proto bude podporovat konfrontační program švýcarské skupiny.

Druhý směr - umírněnější, představovaný Stanislavem POŠUSTOU, Jiřím HÁJKEM a dalšími bývalými sociálními demokraty z let 1945, ve spojení s vídeňskou skupinou sociálně demokratické strany v exilu /JANÝR, LUŽA/, usiluje o posun vznikající sociálně demokratické strany doleva. Obě skupiny se stále častěji dostávají do sporu, zejména proto, že BATTĚKOVA skupina se snaží o posun opozice v ČSSR doprava na liberálně buržoazní směr a tím jít na jasnou konfrontaci s KSČ.

Založení sociálně demokratické strany v ČSSR by mělo být realizováno až po sjezdu KSČ. Snaha představitelů umírněnějšího směru spočívá v tom, že hodlají nalézt člověka, který by byl schopen v případě založení BATTĚKOVY sociálně demokratické strany, částečně znemožnit její činnost okamžitým vydáním obnoveného "Práva lidu" v ČSSR, které by navazovalo na poslední číslo z roku 1947 a připravit skupinu mladých intelektuálů, která by pod hlavičkou SSDS zorganizovala skupinu sociálních demokratů s orientací doleva. Tato skupina pro "venek" se bude nazývat "Akce rozhořčených mladých mužů". Celá akce je řízena v naprosté tajnosti, jako určitá pojistka, která má zabránit posunu sociálně demokratické strany doprava a odvrátit přímou konfrontaci s KSČ.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart

Vadem FMV - 8

*I, II, XII. správa SNB
KS SNB - 10*

Interview V.SLAVÍKA pro tiskový orgán italské komunistické strany

V souvislosti se zamítnutím cesty do Itálie předal 4.10.1989 Václav SLAVÍK Jiřímu PELIKÁNOVI text svého interview pod názvem "Předpoklady demokratického postupu v socialismu".

SLAVÍK v něm kladně hodnotí současný vývoj v PLR, MLR a SSSR, který staví do protikladu se situací v ČSSR. Kritizuje současné pojetí Národní fronty ČSSR, vedoucí úlohu KSČ a připomíná "reformní" snahy z r.1968. V této souvislosti ostře kritizuje vstup vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR a činnost strany za uplynulých 20 let.

Naopak kladně hodnotí současnou činnost tzv. neformálních sdružení a plně se staví za myšlenku uspořádat jednání u "kulatého stolu", za účasti představitelů KSČ a jiných organizací, jakož i zástupců různých iniciativ "charity-77", OBRODY, představitelů vědy a kultury, náboženského života.

V závěru požaduje odtajnění tzv. Moskevského protokolu z roku 1968, zveřejnění a důkladné prozkoumání podkladů tzv. Vysočanského sjezdu KSČ při jejich konfrontaci s dnešními vědeckými poznatky, společenským pohybem a zkušenostmi.

PELIKÁN přislíbil SLAVÍKOVY, že jeho interview bude použito k zahájení konference AVANTI, tiskového orgánu IKS.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Lenárt
s.Hoffmann
s.Fojtík
s.Hegenbart

Ukámení FMV - 8

I., II., správa SNB

K záměrům katolických laiků v Jihočeském kraji

Asi 20 bývalých mediků, katolických laiků, z Jihomoravského a Jihočeského kraje /nyní již lékaři, někteří i s rodinami/ utvořilo skupinu, jejímž cílem je vybudovat v Dačicích, okr. Jindřichův Hradec ze starého objektu novou katolickou nemocnici. Peníze na výstavbu, přestavbu i vnitřní vybavení jim budou poskytnuty z NSR, jakmile to bude potřeba. Pomoc dojednal jeden z mediků při stáži v NSR uskutečněné při studiu na lékařské fakultě. V současné době je již zpracován projekt budoucí nemocnice a je připravována žádost o povolení stavby. Všichni účastníci uvedené aktivity předpokládají, že souhlas ke stavbě jim bude bez větších potíží udělen. S výstavbou počítají již v roce 1990 a nemocnice by měla být v provozu v roce 1991.

Personál by měli tvořit nejen katoličtí laici, ale i civilní osoby, které o práci v nemocnici budou mít skutečný zájem. Dle ohlasů na tuto aktivitu, občané z místa i okolí vítají takovou iniciativu, protože v současné době jsou odkázáni na lékařskou pomoc ve vzdálených lokalitách, což je pro ně krajně nevýhodné. Jsou proto ochotni stavbu nemocnice podpořit.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Fojtík

VLKUMÍ FMV - 8

I., II. správa SNB

KSSNB Č-BUDEJOVICE

KS SNB Brno

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 podle § 15 odst. 2 zák. č. 12/2005 Sb.

Plány NATO na postup vůči socialistickým zemím v podmírkách přestavby

Ve stálých orgánech NATO jsou v současné době zvažovány nové možnosti koordinovaného postupu vůči socialistickým zemím "v podmírkách přestavby". V 1.etapě má být dosaženo v každé socialistické zemi "vnitřní demokracie" s hlavním důrazem na oblast vztahů mezi vládou a nově vznikajícími společensko-ekonomickými strukturami. Předpokládá se, že v této etapě bude zahraniční i vojenskou politiku států Varšavské smlouvy nadále určovat Sovětský svaz. Ve 2.etapě dosáhnou jednotlivé socialistické státy určité samostatnosti při rozhodování o své zahraniční politice, ale ještě stále v rámci Varšavské smlouvy. 3.etapa, charakterizovaná postupnou realizací výsledků vídeňských jednání o konvenčních zbraních a o opatřeních k posílení důvěry a bezpečnosti v Evropě, má vyvrcholit neutralitou socialistických států. Na jejím základě pak v průběhu 4.etapy mohou být socialistické státy integrovány do EHS, ale nebude již povoleno členství v západoevropských vojensko-politických uskupeních. Vojensko-političtí představitelé NSR v Bruselu soudí, že jedním z praktických výsledků realizace tohoto čtyřetapového plánu by mohlo být i sjednocení obou německých států. Návrh uvedeného plánu má být posouzen již na letošních podzimních zasedáních vrcholných orgánů NATO.

K vojenské spolupráci mezi PLR a USA

Ředitel oddělení strategického plánování výboru náčelníků štábů ozbrojených sil USA genpor. BUTLER má od 14.10.1989 vykonat 10-ti denní návštěvu PLR. S ministrem národní obrany PLR arm.gen. SIWICKÝM, s dalšími vojenskými činiteli a s představiteli ministerstva zahraničí projedná možnosti rozvoje vojenské spolupráce PLR a USA. Navštíví rovněž útvary a zařízení PLA a shlédne ukázky výcviku výsadkových a motostřeleckých jednotek. Jedním

z hlavních cílů cesty gen.BUTLERA do Varšavy je podepsat dohodu o vojenské spolupráci mezi USA a PLR v příštích 2 letech, jejímž obsahem bude :

- pravidelná výměna informací o počtech, výzbroji a vycvičenosti ozbrojených sil obou zemí jednou za půl roku prostřednictvím VLP akreditovaných ve Washingtonu a ve Varšavě;
- výmenné pobytu a studium důstojníků ozbrojených sil USA a PLR na vyšších vojenských školách, včetně vysílání učitelů a profesorů na vojenské akademie; při výběru uvedených důstojníků a pedagogů z PLR má být rozhodující postoj USA;
- spolupráce v oblasti vojenského zdravotnictví formou výměny zdravotnického a lékařského personálu obou zemí;
- uskutečnění návštěv náčelníků generálních štábů a ministrů obrany.

USA se snaží uvedenou dohodou mj. sondovat reakci ostatních socialistických zemí na tuto "novou formu" vojenské spolupráce mezi členskými státy NATO a Varšavské smlouvy.

/III.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš

s.Hegenbart

vidim FMV
I, II, III správa SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 podle stanovení § 151 odst. 3 a)
412/2005 Sb.

Zakládání buněk Křesťanskosociální unie na Slovensku

Slovenský katolický laik Ján ČARNOGURSKÝ začal na Slovensku zakládat buňky Křesťanskosociální unie, která se má stát opoziční politickou stranou křesťanského zaměření. ČARNOGURSKÝ, který je autorem projektu, spolupracuje při jeho realizaci s některými funkcionáři emigrantského Světového kongresu Slováků (SKS).

Při přípravě stanov Křesťanskosociální unie spolupracoval ČARNOGURSKÝ s Františkem BRAXÁTOREM, členem zvláštního poradního sboru předsedy SKS, který poslal ČARNOGURSKÉMU návrh stanov a další materiály letos v červenci při svém pobytu v Maďarsku prostřednictvím spojky ČARNOGURSKÉHO Františka SÝKORY. SÝKORA je důchodce ve věku asi 65 let, dětský lékař z Podunajských Biskupic.

V září 1989 uspořádal generální tajemník SKS D. TÓTH v Ottavě pro zahraniční novináře tiskovou konferenci o připravovaném procesu s ČARNOGURSKÝM a spol. S myšlenkou tiskové konference přišel I. KRUŽLIAK, člen zvláštního poradního sboru předsedy SKS, který zaslal TÓTHOVY materiál a instrukce. Ve dnech 24. - 26.9.1989 se v Mnichově KRUŽLIAK údajně sešel s ing. HATALOU, pracovníkem jednoho ministerstva SSR, které se zabývá hospodářskými otázkami.

/I.správa SNB/

Videa FHV - 8

I, II. správa SNB

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Hoffmann
s.Hegenbart

Politická linie AFL-CIO na podporu reformních procesů v ZSS

Výkonný výbor Americké federace práce-Kongresu průmyslových odborů /AFL-CIO/ přijal na svém zasedání konaném v srpnu 1989 v Chicagu programový dokument "O pracujících v komunismu", v němž je stanovena linie, kterou bude AFL-CIO uplatňovat při rozvíjení svých vztahů s odborovými svazy v ZSS.

Základní myšlenkou dokumentu je konstatování , že miliony pracujících na celém světě otevřeně podporují principy a metody práce svobodných odborů. Hnutí tohoto druhu nabývají na intenzitě v SSSR, ČLR, Polsku a Maďarsku. AFL-CIO podporuje tuto tendenci a zastává jí názor, že administrativa USA musí vyjádřit svou plnou podporu demokratickým hnutím v socialistických zemích.

Vedoucí představitelé AFL-CIO vyzvali prezidenta BUSHe, aby americká administrativa ostře reagovala na represívní akce úřadů ČLR proti samostatným dělnickým organizacím, které se odložily od Všečínské federace práce. Doporučili rovněž vládě USA, aby uplatnila vůči ČLR další dodatečné sankce :

- zablokovat vstup ČLR do GATTu,
- omezit existující program na podporu soukromého podnikání OPIC,
- pozastavit účinnost režimu doložky nejvyšších obchodních výhod,
- zakázat transfer nejmodernější technologie do ČLR.

Vedení AFL-CIO vyzývá americkou vládu, aby dala jasné najevo, že USA přistoupí k přísným ekonomickým sankcím proti jakémukoliv režimu, který bude následovat příkladu represívních akcí úřadů ČLR:

Odborové svazy, které jsou součástí AFL-CIO, budou i v dalším období poskytovat pomoc nezávislým odborovým hnutím v ZSS. V návaznosti na dosud poskytovanou pomoc polské Solidaritě započala americká odborová ústředna poskytovat pomoc maďarským odborům a připravují se opatření k přijetí analogických programů pomoci nezávislým dělnickým hnutím v dalších ZSS. Vedení AFL-CIO zdůrazňuje svou ochotu spolu-pracovat pouze se "skutečně nezávislými odborovými organizacemi", které představují zájmy pracujících a nikoliv státu či komunistické strany.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Lenárt
s.Hoffmann
s.Fojtík
s.Zavadil
s.Hegenbart

Klaus FAV - 8

I. II. správ. SMB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SPOLEČENSTVÍ
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 220/2005 Sb.

K osobe nového generálneho tajomníka CDU NSR Völkera RÜHEho

RÜHE Völker, zvolený za generálneho tajomníka západonemeckej CDU v septembri na zjazde strany v Brémach, patrí k mierne konzervatívному krídлу strany. Je presvedčeným "atlantistom", ktorý aktívne vystupuje za zachovanie vedúcej úlohy USA v západnej Európe.

Zaujíma konštruktívne stanoviska k myšlienke vytvorenia "celoeurópskeho domu", v realizácii ktorej vidí jedinečnú možnosť riešenia otázky "rozdeleného Nemecka".

V otázkach bezpečnostnej politiky sa RÜHE vcelku prikláňa k "umiereneným" názorom. Vyriešenie problému zníženia jadrových zbraní podmieňuje s úspechmi pri rozhovoroch o všeobecnom odzbrojení. Napriek k tomu, že RÜHE podporuje vedúcu úlohu USA v západnej Európe, pri rozhodovaní o dôležitých politických otázkach však zdôrazňuje väčšiu samostatnosť západnej Európy.

Vo vnútropolitickej otázke vystupuje za upevnenie vedúcej úlohy CDU tak v koalícii, ako v krajinе, považuje ju za garanta štability v NSR. K riešeniu vnútrokoaličných problémov pristupuje "pragmaticky". Politickí experti nevylučujú možnosť zmeny jeho budúcich názorov. Začíal sa mu pripisuje pružnosť a pohotovosť ku kompromisom s koaličnými partnermi.

Podľa názoru politických expertov, menovanie RÜHEho do funkcie generálneho tajomníka CDU povedie k zmierneniu rozporov medzi CDU a CSU. Stanoviska RÜHEho k niektorým otázkam odzbrojenia a bezpečnostnej politiky sa približujú k líniu zastávanej CSU alebo jej

blízkymi kruhmi. Osobne sa pozná s niektorými bavorskými vedeními činiteľmi, predovšetkým s predsedom CSU WAIGELom, s ktorým spolu-pracoval v mládežníckej organizácii "Junge Union".

Podľa názoru západonemeckých parlamentných kruhov RÜHE pri diskúziach v rôznych komisiách Spolkového snemu vždy vynikal svoj-raznym a neobvyklým prístupom pri riešení prejednávaných otázok.

RÜHE je vo vzťahoch ku kolegám často domýšlivý a prísný. Kvôli týmto vlastnostiam získal veľa nepriateľov nielen v CDU, ale v CSU a FDP. Medzi jeho charakteristické vlastnosti patrí mrzutosť a nespokojnosť nielen sám so sebou, ale aj s ostatnými. Je hodnotený ako človek, s ktorým sa vcelku ťažko stýka a na ktorého si je treba "zvyknúť".

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Lenárt
s.Fojtík
s.Hegenbart

Vl. dnu FMV - 8
I. II. správ. SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 podle stanovení § 15 odst. 1 písm. c.) A/2/2005 Sb.

K relaci Argentina-ZSS

V důsledku neuspokojivé výslednosti činnosti kariérních diplomatů - titulářů v ZSS chce argentinské MZV při výběru budoucích titulářů přihlížet především k jejich schopnosti navazovat kontakty s oficiálními institucemi a s občany.

Podle nepotvrzených informací je do funkce velvyslance v ČSSR navrhována Gladys JANÍKOVÁ, vdova po předsedovi krajanského spolku Union Checoslovaca v Chaco. Tajemníkem ZU by měl být její syn Carlos, vykonávající mimo jiné funkci policejního lékaře v provinčním městě Presidencia Roque Saenz Peña. Dcera JANÍKOVÉ žije v USA a je provdána za zpěváka Elio ROCA.

G. JANÍKOVÁ není peronistka, má silné vazby na nacionalisty v argentinském pozemním vojsku a na plk. SEINELDINA. Je jí 65 let.

Návrh jmenovacího dekretu je připraven, čeká se na jeho podepsání prezidentem C. MENEMem.

Příjezd JANÍKOVÉ lze očekávat v prosinci 1989.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Štefaňák

s.Johanes

Viktor FMV 8

I., II. správa SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 2. 2008 podle usanovení gmsk. č. 42/2005 Sb.

K "demokratizačním snahám" v Jordánsku

Vnitřní situace v Jordánsku je od dubnových nepokojů charakterizována přetrvávajícím napětím. Vládnoucí kruhy začínají uvažovat o reformách, jež by uvedly režim, aniž by jej ohrozily, do souladu s "globálními vývojovými trendy". V rámci politického manévrování královského dvora se počítá se stimulací nacionalistického prvku, který by měl utlumit nespokojenost "původních" Jordánců rozjetřených zhoršujícími se ekonomickými podmínkami.

V této souvislosti se předpokládá založení alespoň čtyř "politických" stran či hnutí, jež by měly formálně liberalizovat stávající systém, ve skutečnosti však přispívat k jeho upevnění. Tento záměr se projevuje i v nárysech jejich programů, jež hodlají soustředit kolem trůnu původní obyvatelstvo, které je v zemi z demografického hlediska v menšině, na základě zvláště v současnosti přitažlivých sloganů typu "v práci i podnikání musí mít Jordáнец přednost před Palestincem".

Myšlenka "jordanizačních reforem", jejíž autorství je připisováno králi HUSAJNovi, je podle levicových kruhů v Ammánu inspirována též obavami před možnými změnami nálad palestinské části populace, jež v posledním období stala mimo vnitřní politické dění, v důsledku radikalizujících vlivů povstání na okupovaných arabských územích.

V souvislosti s možným konáním parlamentních voleb, jež HUSAJN údajně hodlá uskutečnit 8. listopadu 1989, dochází k diskusím o tom, zda se jich vznikající strany, získávající svou členskou základnu i v zahraničí mezi studenty, zúčastní, či nikoli. Převládají názory, které tuto možnost vzhledem k jejich zárodečnému a právně doposud nevymezenému stavu zpochybňují.

V tomtéž kontextu se uvádí, že král je schopen reagovat na vývoj palestinské otázky i tím, že své rozhodnutí, kterým se vzdal Západního břehu řeky Jordánu "ve prospěch Palestinců", nenechal ratifikovat parlamentem a může jej tedy v případě potřeby z formálních důvodů anulovat.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Lenárt
s.Štefaňák
s.Hegenbart
s.Johanes

Vlado FMR

I. ~~X~~

II. SKL. SNB

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOZEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Pokusy o ovlivňování jordánských komunistů

V souvislosti s vývojem v MLR a PLR, jakož i s odchodem značného počtu občanů NDR do zahraničí zahájili oficiální i neoficiální představitelé některých západních států v Ammánu kampaň, v jejímž rámci se snaží přimět jednotlivé členy vedení Komunistické strany Jordánska k opuštění internacionalistických pozic. Jejich postup je charakterizován otevřenými pokusy o diskreditaci státního zřízení v socialistických zemích.

Velvyslanec Rakouska Franz PERNEGGER navštívil dne 9. října 1989 z vlastní iniciativy I. tajemníka ústředního výboru nepovolené KS Jordánska Jakúba ZIJÁUDDÍNA. V agresívnně vedeném rozhovoru hodnotil situaci v socialistických zemích s tím, že se jejich model socialismu stal anachronismem, a bez zábran jej vyzýval, aby přiznal, že se se svým politickým přesvědčením ocitl v situaci, kdy se musí rozhodnout, jak dál.

Přibližně ve stejnou dobu navštívil členku politického byra strany Emilly NAFFA v bytě dopisovatel agentury Associated Press GLASS, který se snažil získat přiznání, že její životní filozofie selhala.

V menší míře a opatrněji se ve stejném smyslu angažuje též rada velvyslanectví Velké Británie Phillip MANSLEY.

Vedení Komunistické strany Jordánska považuje zmíněné akce za bezprecedentní a přímou formu ideologického nátlaku, často až provokačního charakteru. Jordánští komunisté, kteří jsou přesvědčeni, že jde o koordinovanou akci, jež dosud nedoznala svého vrcholu, mají k dispozici dílčí poznatky, dle nichž je obdobná taktika Západu uplatňována i v Sýrii.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš s.Hegenbart
s.Husák s.Štefaňák
s.Lenárt s.Johanes

*Klešo FMV 8
I., II. správa SNB*

Signalizování příjezdu kategorizovaných osob

NSR

a/ Ministerstvo zahraničních věcí NSR požádalo o udělení diplomatického víza pro :

- BACHOFNER Frank, nar. 31.5.1941, služební pobyt na ZÚ NSR v Praze ve dnech 5.10. - 3.11.1989

- STENDER Horst, nar. 3.11.1961, úředník MZV, služební pobyt na ZÚ v Praze ve dnech 5.-27.10.1989

b/ Stanice HESSISCHER RUNDFUNK /HR/ požádala o udělení čs. novinářských víz pro :

- HENKE Gerald, nar. 29.6.1942 ve Stargardu, bytem [REDACTED], zaměstnanec HR-Frankfurt n/M./

- GRIMM Rainer, nar. 22.5.1961 v Mnichově, bytem [REDACTED], zvukař HR-Frankfurt n/M.

Mají posílit štáb ARD v Praze /Vlašská ul. 4/ v období 28. října.

c/ ŠEDO Zbyněk, nar. 4.8.1952 v Praze, ze státního svazku ČSSR propuštěn 13.4.1982, kameraman ZDF v Mainz požádal o udělení turistického víza. Bude cestovat zeleným vozem VW-GOLF SPZ WI-UD-622. Týdenní pobyt v Praze na adresu KABLOŠOVÁ, [REDACTED].

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení/sazka dnem 1. 1. 2008 podle Ustanovení vlády č. 152/2005 Sb.
účinné od 1. 1. 2008

d/ GROSS Laurence Hartlex, nar. 11.9.1955 v New Yorku, USA státní příslušník, bytem [REDACTED] [REDACTED], zaměstnán jako novinář v rozhlasové stanici Svobodná Evropa a Svoboda v Mnichově. Hodlá navštívit ČSSR v říjnu tohoto roku, plánuje návštěvu Prahy a Karlových Varů. Použije osobní vozidlo SUBARU SPZ M-SV 7186. Bude pravděpodobně doprovázen manželkou.

GROSS Shelley, nar. 13.4.1956 v New Yorku

Žádosti výše uvedených osob o čs. víza byly postoupeny SPV Praha.

e/ HANDWERKER-KÜCHENHOFF Barbara, nar. 28.2.1956, redaktorka "BEKTELSMANN VERLAG-MNICHOV navštíví ČSSR ve dnech 28.-31.10.1989 v rámci 26 členného turistického zájezdu organizovaného LILO.KLINGER TOURISTIK, Würzburg. Řidič autobusu KURT Dauphin, nar. 3.1.1941 v Kleinheubachu. Ubytování v hotelu PANORAMA, v zájezdu většinou studenti.

FRANCIE

- AYCOCK Barbara, nar. 16.12.1951 ve Statesville v USA, bytem [REDACTED]. Zaměstnána jako diplomatická pracovnice ZÚ v Paříži - v diplomatické listině není uvedena. Uděleno diplomatické vízum k jednání na ZÚ USA v Praze ve dnech 16.-20.10.1989.

NIZOZEMÍ

Dne 10.10. byla udělena čs. víza štábu holandské televizní společnosti KRO ve složení :

- Michael van der GAAG, nar. 8.2.1969,
- Peter JETTEROO, nar. 24.1.1963.

Oba na jeden týden, ubytování v hotelu PANORAMA. Důvod cesty je "natočení programu o uprchlících v ČSSR". Vzhledem k tomu, že se ve dnech 31.10.-4.11.1989 ve studiu KRO v HILVERSUMU bude konat seminář pořádaný PAX CHRISTI na téma "život v pravdě" : katolíci ve Východní Evropě, není možné vyloučit zneužití natočených materiálů na tomto setkání.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:
s.Hegenbart

Vl. kdo: FMV - 8

I. správ. SNB.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008
Ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.